

Szeretettel köszöntöm a hallgatóságot! Biró Csaba vagyok, a budapesti Vakok Iskolája rehabilitációs szakembere. Az elmúlt 25 évben elsősorban a vak gyermekek társadalmi befogadásának elősegítésén munkálkodtam, szűk szakterületem belül, a tájékozódás- és közlekedéstanításban, illetve utazótanárként.

A közelmúltban kapcsolódtam be a szakoktatásba, a látássérült diákok pék szakképzésébe. Ennek a képzésnek a bemutatására vállalkozom prezentációmban.

2018. szeptemberében nyolc sajátos nevelésű igényű, többségében súlyos fokban látássérült diákkal indítottuk pék szakképzésünket.

A képzés célja: jó elhelyezkedési esélyeket biztosító, magas társadalmi presztízsű szakmát adni a látássérült fiatalok kezébe. Mivel Magyarországon óriási hiány van pék szakmunkásból, ezért jó eséllyel el tudnak majd helyezkedni végzett diákjaink a hazai pékségek legtöbbszörében.

A képzés során képessé kívánjuk tenni a tanulókat arra, hogy bármilyen műhelyben teljes értékű munkát végezzenek, és hogy többségi társaikhoz hasonló volumenben és minőségben termeljenek.

Mielőtt rátérnék a képzés ismertetésére, pár szóban visszaidézem a 2016-2017-es éveket. Ugyanis ekkortájt fogant meg a képzés gondolata, és kezdődtek el az előkészítő munkálatai. Lengyel- és horvátországi példák inspiráltak bennünket arra, hogy élelmiszeripari képzést biztosító szakot indítsunk látássérült gyerekek számára.

(Külföldi testvérintézményeink konyhai kisegítőnek oktatják látássérült diákjaikat.)

Ahhoz, hogy eljussunk a pékképzés gondolatához, persze kevés lett volna ennyi tapasztalat. Szükséges volt egyfajta belső indíttatás, a pék szakma iránti szenvedély megléte, illetve intézményünk igénye a szakképzés megújítására, piacképes szakmák bevezetésére.

Végző soron kijelenthetjük, hogy a képzés indítását valós piaci igények indukálták.

Az elmúlt évek pék szakmai körökben szerzett tapasztalatai megerősítettek abban a hitemben, hogy egy olyan területen is sikeres lehet az integráló pedagógusi munkánk, ahová eddig még nem terjedtek ki a szakmai erőterek.

A pék szakképzés egészen új eszköztárral készül a társadalmi befogadás ösztönzésére.

Az integráló pedagógusi munkánk a közép- vagy felsőfokú oktatás területén annak végéig biztosítja csak a diákok ellátását, az utánkövetésre már nincs módunk. Kiengedjük diákjainkat a világba úgy, hogy a világgal egyedül kell megküzdeniük.

Ezzel szemben a pék képzés nem elégszik meg csak és kizárólag az ismeretek átadásával.

Az általam kidolgozott, és kollégáim segítségével megvalósuló modell-kísérlet révén már a képzés során behozzuk a házba a nagyvilágot, illetve kivisszük a házból a másságunkat.

Mielőtt a modell-kísérletről beszélnék, néhány statisztikai adatot osztanék meg Önökkel a képzés jelenlegi állapotát illetően.

Mint ahogy korábban is mondtam, ez az első tanév a szakon, tehát a 2018/19-es tanévvel vette kezdetét hazánkban a látássérültek pék szakképzése.

Az első évfolyamra 8 diák nyert felvételt. Többségük aliglátó és gyengénlátó, de van vak és autista tanulónk is.

Jelenleg 1 évfolyammal működik a szak, de a jövő évtől már 2 évfolyammal fogunk dolgozni. Pillanatnyilag két szakos tanár végzi a szakmai tárgyak oktatását. Pedagógus, gyógypedagógus végzettségünk mellett, pék szakképesítéssel is rendelkezünk. Munkánkat közismereti tárgyakat oktató tanárok, asszisztens és nevelőtanár segíti.

Előzőleg már utaltam rá, hogy a szakmai közvélekedés formálására és a befogadás ösztönzésére modellkísérleteket végzünk: egyrészt folyamatos, intenzív médiajelenlétet tartunk fenn a műhely számára, közösségi és szakmai kapcsolatokat építünk, márkát teremtünk; másrészt, mentorprogramot indítottunk, amely során, a képzés ideje alatt pékeket készítünk fel diákjaink mentorálásra.

Műhelyünk innovatív feladatokat is ellát. Olyan eszközök gyártására, tervezésére fókuszálunk, amelyeknek még nincs előzménye a vakügyi segédeszközpiacon. Nézzük meg a modell elemeit egy kicsit részletesebben.

A mentorprogram révén mind a diákok, mind a befogadó pékségek közelebb kerülhetnek egymáshoz. Az évközi workshopok, műhelylátogatások, fesztiválok segítenek abban, hogy bizalmat ébresszünk egymás iránt. Hogy bevezessük diákjainkat a munka világába, illetve felkészítsük a pékeket a megváltozott munkaképességű emberekkel való kommunikációra, munkálkodásra.

A rendszer különböző ösztönzőket tartalmaz. Honorálja mind a diákokat, mind a pékeket, ösztöndíj, illetve mentori díj formájában.

Ugyanakkor oktatást is biztosít a pékségek vezetői, pékjei számára, amely során megismertetjük őket diákjaink sajátosságaival, az adaptált munkakörnyezet mibenlétével, a vonatkozó jogszabályokkal.

Érdekességként megjegyzem, hogy diákjaink egy része, a konferencia ideje alatt is valamelyik partnerpékségünkben dolgozik szabadideje terhére.

Néhány szóval még kiegészíteném az előzőekben az innovatív tevékenységeinkről mondottakat.

Nem csak pékségek, hanem más szakterületeken dolgozó szakemberek is bekapcsolódtak a műhely életébe.

Csak egy példával had' illusztráljam a dolgot: egy mérleggyártó fejlesztett számunkra egy óriáskijelzős beszélő speciális ipari mérleget, a diákok bevonásával, az ő igényeikre hangolva. És nem utolsó sorban, készül a hazai szakirodalom első módszertani kézikönyve a látássérült pék diákok oktatásáról.

Egyetlen egy eleme vár már csak a modell-kísérletből bemutatásra. Mégpedig a társadalmi célú reklám és kapcsolati háló építés fontosságának hangsúlyozása a befogadás-ösztönző munkában.

Az első pillanattól kezdve úgy gondolom, hogy a mi csapatunk izgalmas és unikális a maga nemében, egyediségét mi sem bizonyítja jobban, hogy mi csukott szemmel is meg tudjuk csinálni azt a tésztát, amit más pékek csak nyitott szemmel tudnak.

Azt hiszem, azzal, hogy egyfajta szexepilként tekintenek a diákok látássérülésükre, utat nyitottak az elfogadásnak. És azzal, hogy nem terápiaként tekintünk a szakképzésre, felhoztuk a diákok teljesítményét és szaktudását arra a szintre, ahol az ép látású társaik vannak.

És ezt ország-világ látja. Ami jó hatással van mindenkire.

És bevallom őszintén, magam is csodálkozom azon, amikor a pékekkel folytatott megbeszéléseimen, nem az a téma, hogy ezt nem fogja tudni megcsinálni a diákom, hanem az, hogy mit tud, és hogy mit kell még megtanulnia.

És még egy gondolat a médiáról. Nagyszámú közösség épült a tanév során körénk.

Köszönhetően a hatalmas hírverésnek, a közösségi médiában való megjelenésünknek, a pék szakmán belüli elismertségnek - mind anyagi, mind erkölcsi támogatásban bőven kijutott nekünk a tanévben.

Azon dolgozunk, hogy stabil szakmai és mecénási háttérünk az elkövetkező pék évfolyamainkat is szolgálni tudja majd a jövőben.

Búcsúzóul még annyit szeretnék mondani:

A nyitott műhely mozgalom tagjaként, tanműhelyünkben mindenkor szívesen látjuk a szakma iránt érdeklődőket, illetve keressük a partnerséget itthon és határainkon túl egyaránt. Várjuk szíves megkeresésüket!

Köszönöm a figyelmet!